

ARCHIPEL WILLEMSPARK

Uitneembaar
programma

10+11 oktober
37 kunstenaars
21 locaties

nieuws... mensen... samenleving...

www.archipelwillemspark.nl

Kunst en kunstenaars zijn altijd goed vertegenwoordigd geweest in onze wijk. Kunst trok kunsthandel aan en omgekeerd. Couperus trad ooit op in Kunstzaal Kleykamp, die was gevestigd in een riante villa tegenover het Vredespaleis.

Kunst in de wijk

Deze activiteiten maakten haar zo populair, dat er zelfs entree geheven werd voor de exposities. Mesdag, die behalve schilder ook kunsthandelaar was, woonde vlakbij. In de loop der tijd waren er meerdere galeriën actief. Galerie Orez bijvoorbeeld, met kunstenaar Jan Schoonhoven en de beroemd geworden japanse Yayoi Kusama. Kusama, die de naakte Schoonhoven daar eens heeft beschilderd. Maar ook Stahlecker, galeriehouder en kunstenaar. Pieter van Voorst begon in Den Haag zijn kunsthandel aan het Lange Voorhout. Hij verhuisde naar de Javastraat/Alexanderstraat. Zijn expositie van werk van Isaac Israëls is me bijgebleven.

De kunstenaars zijn gebleven

Maar ook de bescheidener galeriën, zoals bijvoorbeeld Edison en Minor Poëts. Dat hier ateliers beschikbaar waren in de leegstaande kazernes, heeft zeker een rol gespeeld. Deze zijn inmiddels verdwenen. De galeriën en kunsthandels ook. Maar de kunstenaars bleven. Bij het 35 jarig bestaan van onze bewonersorganisatie in december 2006 werd er aandacht gegeven aan kunst en kunstenaars onder het motto 'Mijn buur is een kunstenaar'. Georganiseerd door een kunstenaar en twee kunsthistorici. Er was een expositie, waar ongeveer 50 beeldende kunstenaars aan deel namen met ieder een werk. Voor een 'Tour d'Art' had een dozijn kunstenaars zijn atelier een dag open gesteld. Een kinderatelier, een fototoonstelling in winkelalages en een poëzieavond rondden de actie af.

De Open Ateliers zijn gebleven als kunstmanifestatie en in oktober is het weer zover

We kunnen daar dan met eigen ogen zien dat de beeldende kunst leeft in de wijk. En wel bij de kunstenaars thuis. Bij kunstenaars, die misschien wel uw buur zijn. U kunt daar uw slag slaan. Zodat het werk terecht komt daar, waar het eigenlijk thuis hoort. Bij de burens, dus bij u!

Bekijk het middenkatern uit deze krant!

JW

Uitnodiging uit 1983 van de expositie van Yayoi Kusama in Galerie Ornis aan de Javastraat 17.

Redactieleden gezocht...

De redactie van uw wijkkrant schrijft met plezier. En u leest het met plezier, hopen we. Maar het schrijven komt op het ogenblik neer op een te kleine groep. We zijn daarom op zoek naar 1 of 2 jonge(re) redacteuren met een soepele pen, die het inspirerend vinden om vijf keer per jaar enkele goed leesbare en informatieve stukjes te schrijven over ontwikkelingen en gebeurtenissen in onze bijzondere wijk.

We kijken uit naar uw reactie

Mail Arjan Hamburger op ap.hamburger@gmail.com of bel 06 301 05 578.

Te kijk in de wijk

www.instagram.com/joslamcomics

International Residents

Much of the material in this community newspaper can be found in English on the international section of the community website

archipelwillemspark.nl

SEPT/OKT 2020

Een uitgave van Bewonersorganisatie
Archipel & Willemspark. Oplage 5000.

p.4 Wijkwinkels in Coronatijd

p.11 Kunstenaar Dick Stapel

p.13 Wie zag Couperus?

p.16 Afscheid Matthias Wenzel

foto: Marian Brieko

Ook dit jaar broedden de zwanen weer in de buurt en deze keer vlakbij het kunstwerk 'de Ammonieten' van Wim Tap op het Alexanderveldje voor de flat van Weeber. Afgezet met rode linten bleven de pottenkijkers op afstand en het resultaat was dat het ouderpaar nu met vier jongen in hun eigen Haagse Beek kunnen rondzwemmen. Altijd mooi om te zien, toch?

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

secretariaat
p/a Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
Administratie: mw. Trudy Hollander
T. 070 404 95 80 (of T. 070 350 35 11)
secretariaat@archipelwillemspark.nl

voorzitter
Jaap Jan Brouwer
jaapjan@archipelwillemspark.nl
secretaris
Wouter Buwalda
wouter@archipelwillemspark.nl
penningmeester
Ruud Klein
T. 070 362 57 44, ruud@archipelwillemspark.nl
leden
Derk Hazekamp
derk@archipelwillemspark.nl
Niels van den Berg
niels@archipelwillemspark.nl
Agnès Philipse
agnes@archipelwillemspark.nl

contact zorg en welzijn
ruud@archipelwillemspark.nl
contact duurzaamheid
duurzaam@archipelwillemspark.nl
contact ruimtelijke ordening
ruimtelijkeordening@archipelwillemspark.nl
contact verkeer
verkeer@archipelwillemspark.nl
contact openbare ruimte
openbareruimte@archipelwillemspark.nl
contact cultuur
cultuur@archipelwillemspark.nl

wijkkrant
Sluiting kopij: 19 oktober 2020
Sluiting advertenties: 5 november 2020
Uitkomen wijkkrant: 26 november 2020
p/a Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag,
T. 070 350 35 11
secretariaat@archipelwillemspark.nl

redactie
Arjan Hamburger, Frederique Nijhuis,
Else Ponsen, Engelen Scholtes,
Jan Wychers

aan deze uitgave werkten mee
Bart Brouwer, José Buschman, Eric Bauer,
Gerrit Ros

correcties
Eva Drijver

strip voorzijde
Jos Lammers, joslamcomics.nl

vormgeving
Wilmar Grossouw | deontwerpvloot.nl

websitesredactie
Patti Calabro, Cristo Padmos, Deniz Pelsman,
Maud Siegmund, Josephine de Vijlder

nieuws voor de website
website@archipelwillemspark.nl
nieuwsbrief ontvangen?
Aanmelden via www.archipelwillemspark.nl

Wijkberaad A&W 2020
8 sept – 24 nov

Algemene adressen

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis
Voor informatie zie pagina 16.

Wijkcentrum Het Schakelpunt
Burg. Patijnlaan 1900, 2585 CB Den Haag

Koffiedrinken 55+
Onder voorbehoud en met aangepaste tijden.
maandag t/m vrijdag van 10.30 tot 12.00 uur
dinsdag 10.30 tot 11.00 uur

Gym op de stoel M.B.V.O.
dinsdag 11.00–12.00 uur
Aanmelden ter plekke

Florence Thuiszorg
verzorging en verpleging
maandag t/m vrijdag tussen 12.00–14.00 uur
T. 070 754 13 10 (calamiteiten 413 10 00)

Stichting Terminale Zorg door vrijwilligers
T. 070 754 13 30, info@terminalezorg.nl

Staedion
Postbus 40406, 2506 LK Den Haag
info@staedion.nl, T. 070 42 30 00

Prikpost huisartsen bij apotheek Nauta
donderdag 09.00 – 10.30 uur

Begeleiden & rijden
070 205 27 00 (algemeen 070 205 26 00)

Burenhulp in A&W
Mevr. M. Simonis–van Harten (vanaf 11.00 uur)
T. 070 350 34 94

The Anglican Church of St. John + St. Philip
Ary vd Spuyweg 1A, www.stjohn-stphilip.org
T. 070 355 53 59

Clubhuis en Speelpark De Cantaloup
Zoekt u oefen-, vergader- of hobbyruimte
in de buurt voor door de week overdag of
's avonds? Clubhuis Cantaloup is te huur!
clubhuis.cantaloup@gmail.com
Cantaloupenburg 26A, 2514 KL Den Haag

Politie Haaglanden
T. 0900 88 44
T. 112 bij spoed & verdachte omstandigheden!

wijkagenten A&W
marjolijne.den.hartigh@politie.nl
rutger.brinkmann@politie.nl

Dierenambulance T. 070 328 28 28

Klachten Stadsbeheer T. 14 070

Oppas gezocht ...

Wanneer u een oppas zoekt kunt u onderstaande personen benaderen. De voorwaarden dient u verder zelf te maken.

Marion Lohle T. 06 254 953 12
Joris vd Putten T. 06 242 318 01
Sophie Vlaar T. 070 362 82 70

Houd A&W schoon en prettig!

Lantaarn kapot, afvalbakken vol of een verzakte stoep?
Meld het aan de gemeente, bel 14 070.
U krijgt een melding als het is opgelost.

Papierophalen aan huis 2020
donderdag 7 oktober, 4 november, 2 december

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

Onze nieuwe voorzitter

Sinds 1 juni is **Jaap Jan Brouwer** voorzitter van de bewonersorganisatie Archipel & Willemspark. Jaap Jan (63), getrouwd, drie niet meer thuis wonende kinderen, woont sinds vier jaar in onze wijk, precies op de grens van beide wijkdelen. Hij is werkzaam als adviseur, voornamelijk in de zorgsector. We ontmoeten hem in het prettige koffiehuisje *John & June's* aan de Kerkhoflaan.

Waarom heb je deze taak op je genomen? 'Ik hou van de wijk, ben geïnteresseerd in de ontwikkelingen in de wijk en vind het een mooie uitdaging om effectieve samenwerking tot stand te brengen, onderling en met de gemeente.'

Wat zijn je prioriteiten? 'Een heel belangrijke taak is om goed, vroegtijdig en regelmatig naar de bewoners te communiceren over wat er in de wijk gaande is en wat er staat aan te komen. Met een duidelijk verhaal over voorgeschiedenis, context en verdere procedure. Dat kan leiden tot veel meer betrokkenheid. Het is belangrijk dat bewoners tijdig uit de startblokken komen, anders heb je weinig invloed op wat er in je wijk gebeurt. Ik hoop daar met de bewonersorganisatie enige regie op te kunnen voeren.'

'Er staan een paar heel belangrijke onderwerpen op de agenda die het leven van alle buurtbewoners direct raken. Zoals nieuwe bebouwing. Wat komt er bijvoorbeeld op de plek van het af te breken politiebureau? Of het verminderen van de verkeersdruk in de wijk. Duidelijk is dat we dikwijls op een andere manier gaan reizen. Of de overgang naar duurzame energie in de wijk. En het voortdurend verbeteren van de leefbaarheid van de wijk.'

Hoe wil je die communicatie verbeteren? 'Vooral door buurtbewoners sneller over de actualiteit te informeren. De online nieuwsbrief kan daar een rol in spelen. Je kunt ook denken aan een wijk-app of aan webinars waar je informatie kunt ophalen en delen. De wijkkrant leent zich vooral voor achtergrond en human interest verhalen. Ik wil ook bekijken of we een buurt-folder kunnen maken met zo compleet mogelijk informatie over wat de wijk te bieden heeft. En we kunnen bezien of het Klokhuis als wijkcentrum een grotere rol kan spelen. Al dat soort zaken kan de mensen directeur bij het wijkleven betrekken. En dat geldt ook de vele buitenlanders in de wijk.'

Hoe ervaar je zelf de wijk? 'Een aangename, kleinschalige wijk, divers, levendig, met een eigen identiteit, zij straalt historie uit en kenmerkt zich door mooie architectuur. Daar moeten we heel zorgvuldig mee omspringen. De integratie binnen de wijk vergt wel enige aandacht, bijvoorbeeld via aantrekkelijke wijkactiviteiten. Daardoor leren buurtbewoners elkaar beter kennen en ontstaat er meer samenhang. Walking dinner en de atelierroute zijn mooie voorbeelden, maar er is nog veel meer mogelijk om de buurt tot een hechte gemeenschap te maken.'

Is de nieuwe burgemeester, Jan van Zanen, al op zijn fietstour langs geweest? 'Nog niet, maar dat gaan we zeker aankaarten.'

AH & FN

Voedselbankactie november 2020

Dit jaar zal de Voedselbankactie niet doorgaan op dezelfde manier zoals u de afgelopen 8 jaar heeft mee gemaakt. De reden hiervan is dat het coronavirus nog te actief is en we niet weten hoe het zich in onze samenleving gaat ontwikkelen. In overleg met verschillende vrijwilligers hebben we besloten om het dit jaar in zijn oude vorm niet door te laten gaan.

Of het Klokhuis in november hiervoor open kan zijn is ook een onzekere factor. De meeste vrijwilligers zijn 70+, voor sommigen ook een zeer begrijpelijke reden om er dit jaar van af te zien. In november zal ik in overleg met de winkeliers flyers ophangen met kleine strookjes met het gironummer van de Voedselbank. Die strookjes kunt u er dan vanaf scheuren en thuis tot actie overgaan.

In deze tijd waarin helaas meer mensen van de Voedselbank gebruik zullen maken is veel geld nodig. Op deze manier hoop ik dat we toch vanuit onze wijk ook dit jaar een steentje kunnen bijdragen. Het gironummer van de Voedselbank is: NL83 INGB 0004 2158 92 L.n.v. Voedselbank Haaglanden.

Verder zou ik graag in contact komen met iemand die de Voedselbank een warm hart toedraagt en actief mee wil werken aan de volgende actie in 2021! De bedoeling is om het dan t.z.t. van mij over te nemen. Belangrijk vind ik dat in de onze wijk een bijdrage blijft leveren aan de Voedselbank.

Anne Tieleman | annetieleman@ziggo.nl | 070 351 27 03

Autoluwe Kerkhoflaan?

Tijdens de "intelligente lockdown" wandelde ik regelmatig over de Kerkhoflaan en de Ary van der Spuyweg, aan de rand van de Scheveningse Bosjes. Het viel me toen op hoe mooi en verstillend die bomenrijke laan is, of liever gezegd kan zijn als er geen of weinig auto's over rijden.

Nu, na het versoepelen van de coronaregels, is die verstilling voorbij: Kerkhoflaan en Ary van der Spuyweg is weer de te drukke doorgaande sluiproute van voorheen, met vaak hard rijdend verkeer. Zou het een idee zijn om eens te kijken of dat niet anders kan? Om van de Kerkhoflaan/Ary van der Spuyweg bijvoorbeeld een meer bij de Archipel en de Scheveningse Bosjes passende "allee" te maken? Dat zou aansluiten bij de wens om doorgaand verkeer in onze wijk drastisch te beperken.

Een paar mogelijkheden doemen op:
- Een "max. 30 km weg" met meer en hogere verkeersdrempels. Het afsluiten van de bocht naar de Aletta Jacobsweg. De groene driehoek kan als bonus bij de Scheveningse Bosjes worden getrokken.
- Het geheel of grotendeels afsluiten van de Kerkhoflaan en de Ary van der Spuyweg voor autoverkeer, met uitzondering van auto's van bewoners aan de weg, van bezorgers, en van begrafenisstoeten voor kerkhof St.Petrus Banden.

Er zijn vast nog alternatieven. En vast ook obstakels die moeten worden weggenomen. Een mooie uitdaging.

AH

Naadloze overgang bakkerij Bornhijm

Geen onvertoegen woord is er te horen in de wijk over de overname van Bakkerij Bornhijm door de bakkersketen Bosman. Bosman heeft 7 locaties waardoor ze hun grondstoffen efficiënt en met een goede kwaliteit kunnen inkopen.

Voor Bianca en René, de vorige eigenaars en uitbaters van Bornhijm, één van de redenen om voor Bosman te kiezen toen ze besloten hun manier van werken en leven te veranderen. Zonder natuurlijke opvolgers in hun directe familie en na jaren gemiddeld 60 uur werken per week, waren ze toe aan een andere invulling. Bianca heeft naar eigen zeggen in de bijna 25 jaar in de winkel veel geleerd van de interessante gesprekken en contacten met buurtgenoten en klanten. De *coffee-to-go*, die al enige tijd geleden aan het assortiment was toegevoegd, bleek in de tijd van gesloten horeca een grote hit. We wensen Bianca en René Bornhijm alle goeds in hun leven na het overdragen van de bakkerij.

FN

◀ Een trotse en blij Mariël Knijnenburg in haar fraai vernieuwde kaas- en notenwinkel Alexanderhoeve aan de Bankastraat.

Buurt in beweging

Werkzaamheden tramlijn 1

Sinds enige tijd werken Gemeente en HTM aan de vernieuwing van de tramrails van Lijn 1 tussen Scheveningen en Delft. Die rails worden geschikt gemaakt voor de nieuwe, zwaardere lagevloer trams. Er komt ook een aantal nieuwe, bredere haltes die voldoen aan huidige toegankelijkheidsisen, o.a. voor rolstoelen en scootmobils.

Het tracé Scheveningseweg is afgerond. In onze wijk gaat het nu om een deel van de Javastraat, de Alexanderstraat, Plein 1813 en de kruising Mauritskade-Parkstraat. Ook de Willemsparkbrug wordt opgeknapt, inclusief vernieuwing van de aangetaste fundering. Tegelijkertijd wordt de riolering aangepakt en wordt op een aantal plekken meer ruimte voor fietsers en voetgangers geschapen.

Volgens de planning is in onze wijk lijn 1 van 31 augustus tot medio februari 2021 buiten gebruik. Er wordt vervangend vervoer ingezet. Tussen februari en juli 2021 worden de laatste werkzaamheden verricht maar de tram rijdt dan wel weer.

Plein 1913?
De gemeente maakt helaas niet van de gelegenheid gebruik om heel Plein 1813 op te knappen en te vergroenen. Daar lagen bescheiden plannen voor af tafel toen er sprake was van verhuizing van de Israëlische ambassade naar Plein 1813 nr. 4/5. Die verhuizing ging niet door en daarna stopte de gemeente ook de opknappplannen weer in een la.

Zonde, want van Plein 1813 kan met betrekkelijk simpele ingrepen een voor bezoekers aantrekkelijk en toegankelijk plein worden gemaakt, met meer groen en ruimte voor wandelaars.

AH

Stand Plannen Scheveningse Bosjes

Eind juli 1s de zogeheten Klankbordgroep – Een aantal leden van de voormalige Denktank Scheveningse Bosjes (en Westbroekpart/Waterpartij) – op stap geweest met de voor openbare ruimte verantwoordelijke wethouder Hilbert Bredemeijer (CDA). Er is vooral gekeken in het "zuidelijke" deel van de Bosjes, ruwweg tussen de Kerkhoflaan en de Teldersweg.

De Gemeente is van plan om later dit jaar alle onderdelen van het eerder gepresenteerde plan van aanpak aan de Gemeenteraad te presenteren. Denk hierbij aan de gedeeltelijke overkluising van de Teldersweg, het autovrij/autoluw maken en de vergroening van Ver Huëllweg, een nieuw beheerplan, ander parkmeubilair, andere verharding van wegen e.d. Bezoekers van de Bosjes hebben eerder al kunnen stemmen op voorstellen voor meubilair en (half) verharding.

Nadere keuzes
Tijdens de wandeling met de wethouder werd al wel duidelijk dat er voor uitvoering van alle plannen (bij lange na) niet voldoende geld is. Er moeten dus nadere keuzes gemaakt worden. Er zal ook gekeken moeten worden of bepaalde werkzaamheden aan elkaar gekoppeld kunnen worden, denk bijvoorbeeld aan de voorgenomen overkluising bij de kruising Scheveningseweg en Teldersweg.

Derk Hazekamp

⊕ Meer informatie over het project en de plannen www.hethaagsegroen.nl

Hoe is het kleinere, zelfstandige winkeliers in onze wijk tijdens de lockdown vergaan? Een willekeurige rondje langs Frederikstraat, Javastraat en Bankastraat...

‘We draaiden beter dan normaal. Omdat mensen niet bij elkaar op bezoek konden werden er bloemen gestuurd. En wie thuis thuis zat wilde daar de boel opruimen.’
Remco van Delden Bloemisterij Heemskerk (Bankastraat)

‘Ik ben erg afhankelijk van kantoren in de buurt. Toen die dicht gingen werd het stil. Later kwamen er buurtbewoners die mijn zaak niet kenden. Daar zitten nu een paar nieuwe klanten tussen.’
Henk Wassenaar Viskraam (Nassauplein)

‘Wij zijn gespecialiseerd in hockey en tennis. Die sporten lagen plat, dus we hadden geen enkele omzet. Nu trekt het iets bij, maar het is een stuk minder.’
Maarten van Grimbergen Dekker Sport (Javastraat)

‘We waren twee maanden dicht, zonder omzet en met veel vaste lasten. Gelukkig hadden we reserves. Na de lockdown was er een piek, nu draait het min of meer op het oude niveau.’
Jeroen Willems Martin Willems Hair Art (Bankastraat)

‘Wij leveren veel koffie aan kantoren. Dat viel weg. Aan de andere kant hebben we meer dan anders koffiemachines aan particulieren verkocht. Dat woog enigszins tegen elkaar op.’
Robert Koetsier Koffiespecialzaak Espresso (Frederikstr.)

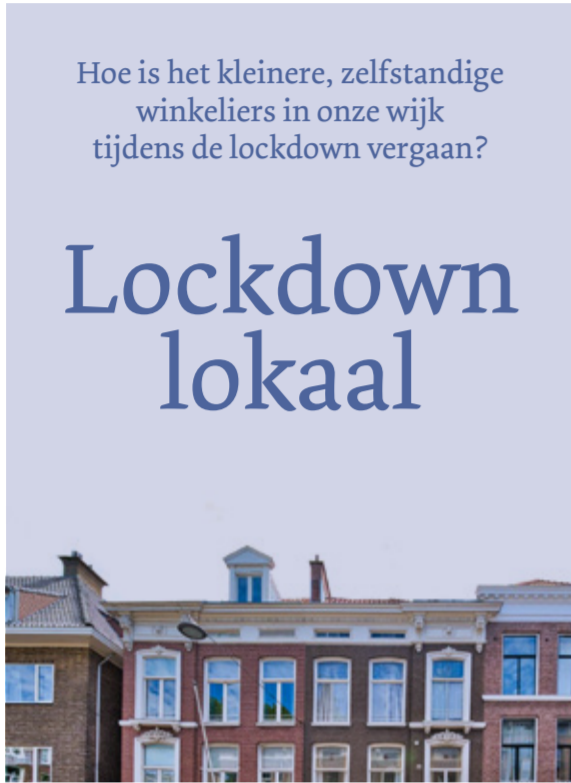
‘Het liep bij ons storm omdat veel buurtbewoners liever niet de AH binnengingen.’
Pamela Groentenkraam de Verwennerij (Bankastraat)

‘Er was een dip in de eerste helft van april, voor de rest heb ik even goed als anders gedraaid.’
Michiel Kuijt Fietsenhandel The Bike Whisperer (Javastraat)

‘Onze omzet steeg. Mensen zaten thuis, en er was meer behoefte aan lezen. Bovendien wilden klanten niet naar de grote boekwinkels elders in de stad.’
Herman Boswijk De Haagse Boekery (Frederikstraat)

‘We hebben het zelden zo druk gehad. Er stonden regelmatig rijen voor de deur, iedereen was aan het klussen geslagen.’
Herbert Van Laar Verfwinkel (Bankastraat)

‘We hadden minder klanten, maar die bestelden meer. Per saldo kwamen we er goed doorheen.’
Mariël Knijnenburg Alexanderhoeve (Bankastraat)

Hoe is het kleinere, zelfstandige winkeliers in onze wijk tijdens de lockdown vergaan?

Lockdown lokaal

Annette Polderman Lijstenmakerij (Bankastraat)

Een nogal uiteenlopend beeld. Sommigen, zoals horecabedrijven verloren veel of alle inkomsten. Enkele daarvan vingen dat enigszins op met take-out. Anderen, zeker eet- en drankwinkels, deden betere zaken dan in het precoronatijdperk, omdat bewoners in de buurt bleven, extra insloegen, niet uitgingen en soms doelbewust lokale winkels wilden steunen.

De meeste winkeliers maken zich zorgen over de voorspelde economische crisis. En hopen stuk voor stuk dat een nieuwe coronagolf uitblijft. Dat vraagt wel dat klanten zich sociaal en verantwoordelijk gedragen en niet op elkaars lip zitten. Of dat nou op het terras, in de winkel of op straat is.

Hoe dan ook zou het mooi zijn als de voorkeur om boodschappen in de wijk zelf te doen blijft. Dat houdt de buurtwinkels levend en levendig. Levert corona ook nog iets positiefs op.

AH

Wie waren toch die burgervaders?

In onze wijk is, rondom het de Monchyplein, een aantal straten vernoemd naar vroegere Haagse burgemeesters. Heel erg bekend zijn die burgervaders niet meer. Het aantreden van Jan van Zanen als onze nieuwe burgemeester is een mooie aanleiding om enkele van zijn voorgangers in de komende wijkkranten de revue te laten passeren, te beginnen met *Salomon Jean René de Monchy* zelf.

Burgemeester Salomon de Monchy

Doopsgezind en liberaal was hij. En zeer Oranjegezind. Als Haags burgemeester sloot hij het huwelijk tussen (toen) Prinses Juliana en Bernhard. Duidelijk een hoogtepunt in zijn loopbaan. De Monchy werd in 1880 in Rotterdam geboren in een handelsfamilie. Na zijn studie werkte hij lange tijd voor de provincie Zuid-Holland tot hij in 1921 werd geïnstalleerd als burgemeester van Arnhem, de stad die ons ook Pauline Krikke schonk. In 1934 werd hij burgemeester van Den Haag.

Een man van de oude stempel

Solide, nauwgezet, deskundig, maar ook niet helemaal onomstreden. Hij was een man van de oude stempel: formeel, plichtsgetrouw en gehecht aan juiste omgangsvormen. Dat leidde er aanvankelijk ook toe dat hij aan het begin van de oorlog voorstander was van “correcte samenwerking” met de bezetter. Als anti-communist verzette hij zich in de vooroorlogse jaren niet tegen het doorgeven van informatie over Nederlandse communisten aan de Duitse inlichtingendienst. Hij liet hun dossiers intact en de Nazis maakten daar gebruik van.

Niettemin werd de Monchy medio 1940 door de bezetters ontslagen omdat hij naar hun oordeel onvoldoende was opgetreden tegen een pro-Oranje (en dus anti-Duitse) demonstratie. Hij zat in concentratiekamp Buchenwald maar werd na een maand weer vrijgelaten. In 1945 werd de Monchy opnieuw Haags burgemeester, tot zijn pensioen in 1947. Daarna was hij nog lid van Provinciale Staten voor de VVD.

In 1961 overleed hij, in Den Haag. Heel veel markants heeft de Monchy Den Haag niet nagelaten. Hij zette zich vol overgave in voor bescherming van park Zorgvliet, en voor de nieuwbouw van het vorige gemeentehuis op de plek waar nu de flats staan die het naar de Monchy genoemde plein omzomen.

AH

Buurt in Beweging

Plussen & Minnen van wijkbewoners in de Coronatijd

‘Plussen zijn de stilte, het vrijwel ontbreken van verkeerslawaaï en de herrie van overvliegende vliegtuigen. Nadeel is dan weer dat er een bepaalde ‘suffigheid’ optreedt! Je wordt er wat apathisch van.’

‘Fijn is het ontdekken van je eigen buurt. De vele wandelingen brengen me in de uitdagingen van de buurt waar ik nooit reden had om naar toe te gaan. Wat jammer is dat ik niet het vliegtuig naar New York kan nemen om onze zoon weer te ontmoeten in levende lijve.’

‘Ik heb zoveel gebreid, een sjaal van 1,80 met 18 verschillende kleuren erin. Een andere nieuwe hobby: het schrijven van toneelstukken en daarmee meedoen aan een online wedstrijd. Ik weet alleen nog niet of ik gewonnen heb! Veel meer contact met nu ook veel meer aanwezige burens leverde een tegenstrijdige ervaring op. Heel leuk om samen wat te drinken elkaar beter te leren kennen, helemaal niet leuk om geluidsoverlast te ervaren...’

‘Eigenlijk is er voor mij niet zoveel veranderd. Maar wat ik heel prettig vind: je hoeft/mag geen drie zonen meer te geven bij een begroeting!’

‘Ik ben veel meer gaan koken, heel veel recepten uitgeprobeerd. Wat dan wel weer als nadeel had dat ik meer geld heb uitgegeven aan het huishoudbudget.’

‘Ik had de tijd en de zin om te leren zuurdesem brood te bakken. Helemaal vanaf de oorsprong, het opkweken van het zuurdesem en het uitvinden hoe ik de bakomstandigheden ideaal krijg. Iedereen vindt het zo lekker!’

FN

Vier handen

Het is een stille, zonnige, door-de-weekse coronadag. Plotseling klinkt er, goed hoorbaar, klassieke pianomuziek op straat. Je vermoedt een buurman die de volumeknop heeft opgedraaid. Of een automobilist die, raampjes open, even bij de radio uitblaast. Of, wie weet, een getalenteerde concertpianist als nieuwe wijkbewoner.

Bij nadere inspectie ontdek je een auto met open aanhangwagen op het Bankplein. En op die aanhangwagen staan twee piano's die door twee jonge gasten – t-shirt, zonnebril, blootvoets – worden bespeeld. Rachmaninov.

Begaafde student-verhuizers? Nee, het pianoduo Durville, bestaande uit de neven Tim Sabel en Emiel Janssen. Beiden afgestudeerd aan het Haagse Conservatorium.

Door corona moest hun geplande concert-tour door Nederland worden geannuleerd. Het inventieve duo besloot, ter vervanging, met een mobiel podium en mini-concertjes langs Haagse pleinen, parken en

speeltuinen te trekken. Met steun van de regeling ‘Balkonscènes’ van het Fonds Podiumkunsten.

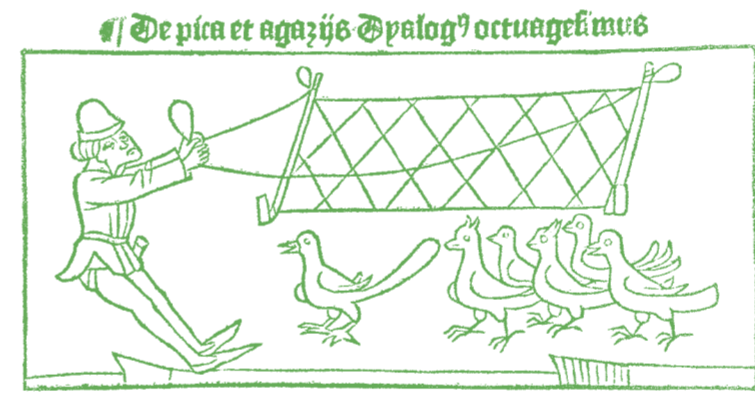
duodurville.nl

Wie meer over Durville wil weten of het duo wil inhuren, ook voor huis-tuin- of keukenconcert: check hun website!

AH

Prinsenvinkenpark

Wanneer je “prinsenvinkenpark” intikt op Google krijg je naast aanbiedingen van riante appartementen ook te lezen dat het een park in Den Haag is waarop in de 18e eeuw een vinkenhuis stond, dat toebehoorde aan de prins van Oranje. Pas in 1889 kreeg de buurt de naam “Prinsenvinkenpark”. Welke prinsen er nu precies “vinkten” is niet helemaal zeker. Vermoedelijk was de laatste prins Willem V.

Vogelaar bij net. Houtsnede uit de Dyalog creaturaram (1480). Foto: Universiteitsbibliotheek Amsterdam.

De nieuwe oude Tapperij

Zoals beschreven in de Archipel&Willemspark krant in het voorjaar van 2019 is restaurant De Tapperij een plek in de wijk om te koesteren. Laat dat nou precies zijn wat Yves van Westreenen dacht toen hij hoorde dat Hans Richel wilde stoppen. Als bewoner van de Archipelbuurt én als ervaren restaurateur stapte hij naar voren om het restaurant te behouden voor de wijk.

www.restaurantdetapperij.nl

De dertien succesvolle jaren als eigenaar van *Waterproof* in Scheveningen leerden hem wat belangrijk is in een restaurant. Meer nog: wat belangrijk is voor een wijk als de Archipelbuurt. Er is hier zeker behoefte aan het behouden van het goede en van herkenbaarheid, maar ook aan verfrissing en verrassing. Op dit moment is *De Tapperij* formeel nog geen 2 weken open maar het loopt uitstekend. Veel bekende gasten die komen inspecteren of *De Tapperij* nog wel herkenbaar is maar ook liefhebbers van de keuken van *Waterproof* die nieuwsgierig zijn naar deze nieuwe onderneming van Van Westreenen.

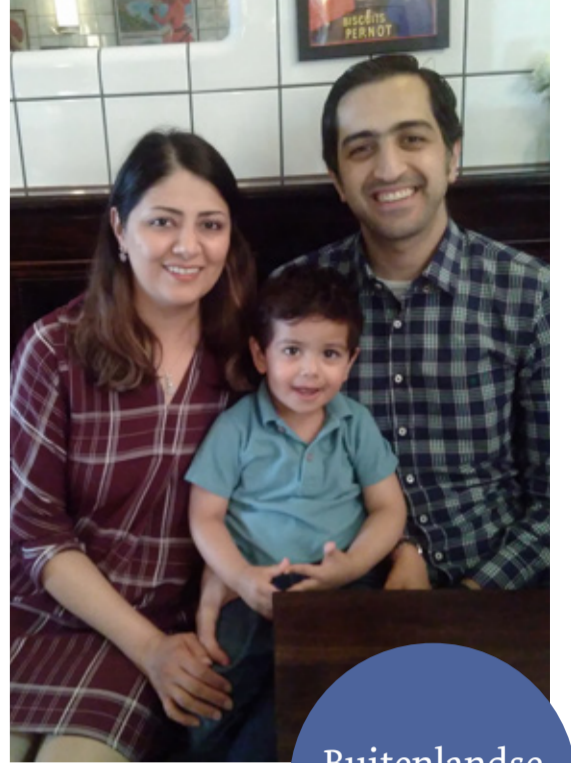
Hoge verwachtingen

De nieuwe kok, Sander Beekink, stelt gasten tot nu toe niet teleur: van huis uit klassiek geschoold kan hij de meer behoudende verwachtingen prima aan. Door zijn brede ervaring, van strandtent tot foodtruck, weet hij ook culinaire verrassingen voor te schotelen. En gelukkig is velen avontuurlijk genoeg om Sander's 'signature dish' van gestoofde en geroosterde polpo te proberen en te waarderen. Als uw onverschrokken vooruit geschoven post kan ik dit uit eigen ervaring volmondig (in dit geval letterlijk!) beamen.

De Tapperij wil een buurtrestaurant zijn maar wel een met culinaire ambities die naar de visie van Yves van Westreenen ook liefhebbers van buiten de wijk zal aantrekken. Met bijvoorbeeld een tweegangen lunchmenu op dinsdag tot en met vrijdag met een scherpe prijs van €19,50 denkt hij dat meer mensen de weg naar de Atjehstraat zullen vinden.

FN

In de Archipel & Willemspark is ruim 40 procent van de bewoners niet-Nederlander of van niet-Nederlandse afkomst. In de wijkkrant laten we steeds één van hen kort vertellen hoe ze onze wijk beleven.

Buitenlandse buurtgenoten

Banafskeh Abdollahi & Mohammad Afshari

wonen sinds 10 jaar in Den Haag waarvan 8 jaar in de Archipelbuurt. Om precies te zijn: op het Burgemeester Monchyplein. Voor hen een bewuste keuze. In Iran, hun beider geboorteland, is het ook voor gezinnen heel normaal en zelfs wenselijk om in een appartement te wonen. Toen ze wisten dat ze in de Archipelbuurt wilden gaan wonen was de keuze voor hen gemakkelijk. Nu, met hun tweeënhalf jaar oude zontje Ryan, is het helemaal perfect met de kinderdagopvang om de hoek en hun beider werkgevers op fietsafstand.

Mohammad werkt als ICT'er bij de Shell en Banafskeh werkt bij het Internationaal Gerechtshof. Eigenlijk zouden ze nu voor een periode van minstens twee jaar voor een Shell project in Bangalore India zijn. Na een paar weken kwamen ze in een 7 weken lange lockdown periode terecht. De mogelijkheid om te repatriëren hebben ze met beide handen aangepakt en sinds 1 mei wonen ze weer in Den Haag. Doordat ze inmiddels de Nederlandse nationaliteit hebben was de Nederlandse overheid daarbij zeer behulpzaam. Leuk weetje: de letter ‘G’, voor velen een struikelblok bestaat gewoon in het Farsi, de belangrijkste taal in Iran.

FN

‘De kwaliteit van leven is hier zeer hoog. Alles is hier dichtbij en ziet er fantastisch uit.’

Hoe ervaar je het leven in deze wijk? De kwaliteit van leven is hier zeer hoog. Alles is hier dichtbij en ziet er fantastisch uit. De restaurants, winkels, apotheek en huisarts: alles is verzorgd en toegankelijk. Hun hobby's, fietsen en hardlopen, kunnen ze naar hartenlust uitoefenen. Muziek maken en series kijken doen ze thuis, maar Mohammad zoekt nog een mogelijkheid om zijn 'public speaking' hobby vorm te geven.

Wat is er te verbeteren? Na veel nadenken: ze breken de fietspaden te vaak op! En wat hun echt was bevallen in hun lockdown periode in India was een community app waarmee buren direct in contact met elkaar stonden en vragen die zij daarin stelden binnen de kortste keren werden beantwoord. Een idee voor het Burgemeester Monchy complex?

FN

Wilt u ook meedoen aan de rubriek 'Buitenlandse buurtgenoten' meldt u zich dan aan bij elsepensen@gmail.com

De Vries Robbé
makaars in ontroerend goed

Aandacht, tijd en service

Javastraat 47 | 2585 AE Den Haag | 070 - 365 88 44 | info@vriesrobbe.nl | www.vriesrobbe.nl

Koop
Verkoop
Huur
Verhuur
Taxaties

NVM funda

Susanne Sluyterman van Loo
Uitvaartbegeleiding

telefoon 06 37 27 57 77
www.susannesluytermanvanloo.nl

Thuiszorg die bij ú past

De 4 zekerheden van Evita Zorg

- altijd en direct inzetbaar
- alle zorg en ondersteuning thuis
- vaste zorgverlener die bij ú past
- volgens afspraak op afgesproken tijd

Evita abonnement afsluiten? Laat ons u informeren!

Ook voor de dagbesteding bent u van harte welkom in Evita Lokaal

evita
t 070-3141600
info@evitazorg.nl
www.evitazorg.nl

Een thuis vind je samen met **Estata**.

Met onze persoonlijke aandacht, ons unieke netwerk en brede aanbod zorgen wij ervoor dat jij krijgt waar je echt blij van wordt!
www.estata.nl

070 350 70 50 | info@estata.nl

ESTATA
MAKELAARS O.G.

Marceline Strumpher
NVM register
makelaar taxateur

Margot Koesen
NVM register
makelaar taxateur

AANKOOP | VERKOOP | AANHUUR | VERHUUR | BEHEER | TAXATIES

NVM MVA CERTIFIED
ESTAT BROKER

Wijn op Dronk & Antiquariaat Arine Van der Steur

rare books, Old Master prints
high quality wines &
zeldzame boeken, prenten
& kwaliteitswijnen

Balistraat 81B
2585XN Den Haag

+31 (0) 6 517 921 66
wijnopdronk.nl

+31 (0) 70 743 90 80
arinevandersteur.nl

PARKSTAETE
SCHILDERWERKEN

www.parkstaeteschilderwerken.nl

Gransjean
WITTE DE WAAVCHIESE

Steeds voor u op zoek naar bijzondere lekkernijen!

Bankastraat 12 - Den Haag
www.gransjean.nl

De Tegelkunst

Verkoop en uitvoering vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106
2585 AV Den Haag
070-3630112 of 065 1303770
Email: info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie: www.detegelkunst.nl

Celeste
HAUTE PARFUMS

Acqua di Parma
Annick Goutal
Caudalie
Cire Trudon
Creed
Diptyque
Geo F. Trumper
Leonor Greyl
Lorenzo Villoresi
Mason Pearson
Molton Brown
Parfums D'Orsay
Penhaligon's
Serge Lutens

FREDERIKSTRAAT 963 • T 070 3461487
WWW.CELESTE-PARFUMS.NL
24/7 online

DROST JUTEN
NOTARISSSEN

Jouw notariskantoor in Den Haag

Op afspraak ook 's avonds geopend

Drost Juten Notarissen • Nassauplein 36 • 2585 ED Den Haag
Telefoon (070) 342 51 00 • E-mail info@drostjuten.nl • drostjuten.nl

Martin Willems | Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tln-tlx 070 35 44 612

10 EN 11 OKTOBER 2020
12.00 - 17.00 UUR

**OPEN
ATELIER**

**ARCHIPEL
WILLEMSPARK**

37 beeldend kunstenaars tonen werk op 21 locaties

De kunstenaars ontvangen u in hun eigen atelier of op een van de centrale locaties in de wijk. Veel kunstenaars zijn aanwezig om u informatie te geven over hun werk. Zij exposeren schilderijen, tekeningen, grafisch werk, beelden, keramiek en naaldkunst. Vaak zijn de getoonde werken ook te koop. Deze folder geeft u een voorproefje van de enorme variëteit die te zien is.

Als bezoeker kunt u op 10 en 11 oktober tussen 12.00 en 17.00 uur een rondje fietsen of wandelen langs de locaties van uw keuze en zo kennismaken met en genieten van alle creativiteit die onze wijk te bieden heeft. U kunt de kaart met de adressen en veel achtergrondinformatie ook vinden via de link op de website.

www.openateliersarchipelwillemspark.nl/route

Dit Open Atelier weekend wordt ondersteund door de Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark, gemeente Den Haag en Kickstart School.

Wij zijn blij met de medewerking van RK Begraafplaats St. Petrus Banden, Kickstart School (Koninginnegracht), het Elisabeth Vreedehuis en Het Klokhuis, de centrale locaties waar kunstenaars en bezoekers welkom zijn.

Op alle locaties gelden Corona maatregelen; houd afstand, ontsmet uw handen en hoest in uw elleboog. Blijf thuis als u verkouden en/of koortsig bent.

Open Atelier Archipel Willemspark 10 & 11 oktober 12.00 tot 17.00

Voor informatie:
Patricia Maitland
06 287 75 336

info@openateliersarchipelwillemspark.nl

www.openateliersarchipelwillemspark.nl

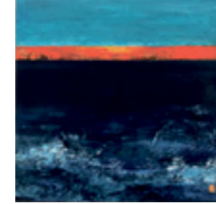
1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10 Liesbeth Gerretsen - *fijnschilder*

Als fijnschilder speelt Liesbeth een spel met kleurfilters dat resulteert in realistische tafereelen met intense kleuren. Op zoek naar schoonheid laat zij zich inspireren door uiteenlopende onderwerpen als de Japanse cultuur, natuur, glas-in-lood, prints, stoffen en decoratieve elementen.

1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10 Sabine Miesen - *schilderijen*

Mijn schilderijen weerspiegelen mijn interpretatie van de wereld om me heen. Niet alleen mijn vele reizen, maar ook de geuren en kleuren van het wonen dichtbij zee inspireren mijn schilderijen. Ik schilder voor mezelf om mijn creativiteit te uiten. Landschappen, zeezichten en abstract.

1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10 Theodora Plas - *schilder en glaskunstenaar*

Theodora Plas studeerde aan de KABK & werkt sindsdien 40 jaar als zelfstandig kunstenaar. Haar overwegend lyrisch abstracte werk werd veelvuldig in binnen- en buitenland tentoongesteld. Tevens maakt zij portretten en voltooide 2 monumentale glas-opdrachten.

2 Bankastraat 143 Hugo Timmer - *schilder*

Aanleidingen tot mijn werk zijn vlakverdelingen in krant, foto, tuin, muur. In de uitwerking ontstaan uitbreidingen, vereenvoudigingen en accenten.

14 Bankastraat 80 Elena Champi - *objecten*

I create tableware and interior design objects made of stoneware clay and glazes which I mix myself. Creating ceramics brings me in a state of flow and warmth. I hope I can share through my project the Southness spirit.

14 Bankastraat 80 Ingrid ten Velde - *keramiek*

Werk maken dat schoonheid weergeeft is mijn passie. Ik doe dat in de keramiek, met abstracte schilderijen en met foto 'kaderingen'. Vorm, kleur en compositie zijn voor mij even belangrijk. Het zelf ontwerpen, ontwikkelen, onderzoeken en maken is de lol!

14 Bankastraat 80 Jolanda van Atteveld - *glasobjecten*

Sinds 2006 doe ik aan glasfusing. Door het versmelten en vormen van glas kom ik tot bijzondere objecten waar dit glasshouetje een voorbeeld van is.

14 Bankastraat 80 Lonneke Nijeboer - *keramiek*

Natuur is mijn inspiratiebron. Dat wat mij raakt, verwerk ik in een vorm gemaakt van klei. Door toepassing van diverse lagen oxiden en glazuur ontstaat een natuurlijke, 'gelaagde' huid. Een 'geslaagde' glazuurcombinatie pas ik toe op diverse werkstukken. Zo ontstaat gaandeweg een serie.

2 Bankastraat 143 Marjolijn Burbank - *naaldkunst*

Ik maak beelden van textiel/papier/garen, altijd enigszins ruimtelijk. Graag lever ik met mijn werk commentaar op alles. In deze tijd maak ik elke dag nieuw werk en plaats dat op Instagram.

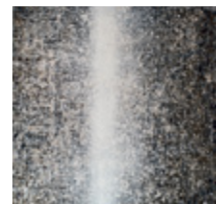
3 Delistraat 21 Wim Bettenhausen - *etsen*

Wim exposeert naast Haagse stadsgezichten (etsen), schilderijen en tekeningen die soms erg ver gaan in kleurgebruik en speelse composities. Hij is tevens werklid van Pulchri Studio en de Haagse Kunstkring.

4 Delistraat 43 Irma den Hertog - *schilderijen*

Met mijn abstracte werken tracht ik het Onzichtbare, de gelaagdheid van ons eigen bewustzijn en van de ons omringende de werkelijkheid zichtbaar te maken. Licht speelt een belangrijke rol. Het werk is opgebouwd uit meerdere lagen waarbij het Licht door de verschillende lagen heen schemert.

5 Delistraat 40 Mohana van den Kroonenberg - *beelden*

Mohana is beeldhouwer en schrijver. Haar werk is opgenomen in collecties in binnen- en buitenland. Zij wordt o.a. vertegenwoordigd door Smelik & Stokking Galleries. Op het moment houdt zij zich vooral bezig met portretopdrachten, bv. van schrijvers en kinderboekshelden. Deze laatste ism Museum Beelden aan Zee en het Literatuurmuseum.

14 Bankastraat 80 Margaret Middendorp - *keramiek*

Op mijn dertigste kwam ik in aanraking met een voor mij nieuw fenomeen: klei! Dit maakte zoveel indruk, dat ik in 2005 zelfs de Keramiekopleiding SBB heb afgerond. In 2019 heb ik mij aangesloten bij Kunst-atelier Banka80. Inspiratie? Die haal ik uit het leven zelf.

15 Celebesstraat 4, Het Klokhuis Het Klokhuis, wijkcentrum Archipel & Willemspark

Het centrum laat de werken zien van de schilder(s) die dan bij hen exposeren.

16 Borneostraat 221 Rob Douw - *schilderijen*

Deze keer laat Rob Douw werken zien die hij Nocturnes noemt. Het zijn vrije half surrealistische tekeningen in gemengde technieken. Een aantal ervan waren al eerder te zien tijdens de afgelopen jaarwisseling bij een expositie in het Klokhuis. Ze zijn te koop tegen matige prijzen.

17 Malakkastraat 24 Francois Piek - *beelden en foto's*

Zoals vroeger de Indianen voornamelijk dood hout gebruikten om vuur te stoken, gebruik ik het op zoek naar de ziel van dit hout. Elk stuk is een unieke belevenis. Verder in dit atelier zijn foto's, tekeningen en andere houtsculpturen geëxposeerd.

6 Riouwstraat 181 Danielle Lopez Cardozo - *beelden*

Trees, connections, people, ladders, bridges, materials and empathy. The work is an expression of the observed, an amalgam stored up, coming out reconfigured.

7 Sumatrastraat 185 Hinke Hamminga - *collages*

Hinke's werk begint met beeldmaterialen die er al zijn, met ready-made zoals dat heet. Zij verzamelt kranten en tijdschriften, zoekt daarin, knipt of scheurt de fragmenten uit, zoekt bij elkaar wat betreft kleur en vorm bij elkaar past.

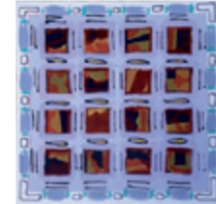
8 Sumatrastraat 194a Claudia Lopez - *keramiek*

Ik ben een pottenbakker op de draaischijf. Ik draai inmiddels bijna 10 jaar en maak zowel decoratieve als functionele stukken in steengoed zoals kommen, kopjes en vazen. Sinds kort ben ik begonnen met thee-potten te draaien en ook aan het experimenteren met andere soorten klei. Ik ben altijd nieuwsgierig naar de combinaties van glazuren en engobe.

9 Koninginnegracht 62, Kickstart School Frits Droog - *schilderijen en grafiek*

Frits Droog is beeldend kunstenaar, graficus en grafisch ontwerper. Hij maakt acrylschilderijen op doek en paneel, abstract, geometrisch, grafiek en zeefdrukken, veelvormig en veelkleurig. Daarnaast papiercollages, vaak in combinatie met zijn schilderijen.

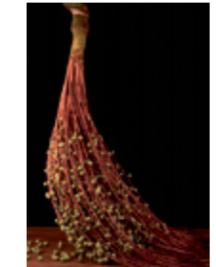
18 Bonistraat 17 Peter Manders - *schilderijen*

Voor Peter zijn bekende voetballers en computer-symbooljes allemaal beelden met een benadrukte betekenis. Hij speelt een spel met kabouters, kitsch, kunstbloemen en kunststijlen in grote kleurrijke schilderijen.

19 Malakkastraat 113 Joao Prates - *fotografie*

João Prates is Brazilian. He completed his Masters of Photography in London and has been active as a Photographer for the last 13 years. He will show work he is well known for - 'Golden Tulips' - as well as a brand new series called 'Flora Brazil'. Expect colourful combinations, photographed under perfect lighting conditions and the highest quality prints.

20 Malakkastraat 141 Jean Cloos - *tekeningen*

Jean Cloos, art director/artist werkt met diverse materialen en technieken of combinaties hiervan. Van acryl tot iPad. Landschap, portret, abstract. In snelle eigen lijn en krachtig kleurpalet. Tentoonstellingen tot heden in Nederland, Frankrijk en Portugal.

20 Malakkastraat 141 Edith Berger Claessen - *schilderijen*

De schilderijen van Edith Claessen zijn figuratief, meestal met een herkenbaar motief, maar haar visie is abstract. Zij schildert niet het motief, maar een compositie van kleur, vorm, beweging en ritme. Het gaat er niet om wát je schildert, maar hoe je het schildert. Zij weet een eigen expressie en sfeer te maken.

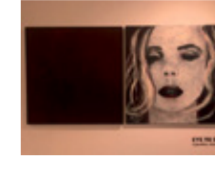
9 Koninginnegracht 62, Kickstart School Jan de Gelder - *schilderijen*

Jan werkte bij Rijkswaterstaat als constructeur. In de kunst is hij autodidact met 1 jaar Vrije Academie en lessen van verschillende Haagse kunstenaars. Hij werkt bij voorkeur abstract en in mindere mate figuratief in olieverf, acryl en aquarelkrijt.

9 Koninginnegracht 62, Kickstart School Nelleke Alberti - *schilderijen*

Nelleke Alberti heeft zich gespecialiseerd in het schilderen van, meestal grote portretten, waarbij de kijker direct gedwongen wordt via de ogen, naar binnen te kijken... 'A journey inside'...Ze versterkt haar portretten vaak door ernstig een abstract doek te maken, met een verrassende interactie.

10 Ballistraat 42 Patricia Maitland - *schilderijen*

Schilderijen in olie op doek en paneel. Van grote abstracten tot fijngeschilderde realistische stillevens. Het contrast tussen licht en donker speelt een grote rol in haar werk.

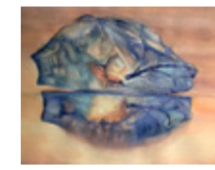
11 Ballistraat 41 Gerard Smits - *beelden*

Sinds 2000 maak ik beelden uit verschillende materialen. Hout, marmer, serpentin, albast en bronzen beeld uit was. Ze zijn deels figuratief deels abstract symbolisch. Zie verder mijn website:

21 Riouwstraat 1 Annemarie Drenth - *aquarellen*

AQUAREL IS TRANSPARANTIE! Het pigment mengt zich met water. Beïnvloeden elkaar zoals bedoeld wordt. Laat het gebeuren! In de winter zorgt de temperatuur voor deze verrassing: Een ijsklomp vriest een takje in en het weerspiegelt in een bevroren plaswater.

21 Riouwstraat 1 Ger Groothedde - *werk op papier*

Ger maakt tekeningen in acryl op papier. Hij tekent zowel landschappen als dieren en mensen.

21 Riouwstraat 1 Hanna Vader - *aquarellen*

Hanna is opgeleid aan de Vrije Academie in Den Haag en was jarenlang tekenzaal lid van Pulchri Studio. Zij werkt figuratief in olieverf op doek of paneel en ook in waterverf. Dit jaar toont zij een aantal stillevens van voorwerpen op haar schoorsteenmantel met aandacht voor de horizontale en verticale lijnen daarvan.

21 Riouwstraat 1 Mathilde Schweig - *schilderijen*

Mathilde was vroeger grafisch ontwerpster maar is tegenwoordig aan het schilderen. Vooral stillevens van bloemen en fruit, maar ook andere dingen zoals Plein 1813 met die prachtige kastanjebomen. Zij schildert met acrylverf in sprekende kleuren.

12 Mallemolen 55/38 Luyt de Brauw - *keramiek*

Luyt maakt "trompe l'oeil" objecten uit keramiek: boekjes die bedrieglijk op middeleeuwse manuscripten lijken, of op een fotoalbum, of een agenda. Verder ook tassen, jasjes, gympen.

12 Mallemolen 55/38 Diek de Brauw - *schilderijen*

Diek schildert in acryl en olie op doek en paneel. Vooral portretten en stillevens, die vaak iets te maken hebben met verval of het verlopen van tijd

13 Madoerastraat 23 Joke Schelhaas - *schilderijen*

Ik heb wel een idee, maar geen plaatje in mijn hoofd. De inspiratie komt al schilderend. Laag over laag, Meestal in heldere kleuren. Aangezien ik ruimte wil maken voor nieuwe werk, kunnen we het over prijzen wel eens worden.

14 Bankastraat 80 Catherine Pineau - *keramiek*

De beelden van Catherine zijn vaak geïnspireerd door de natuur. Hooggestookt zijn ze meestal ook geschikt voor buiten. De zelfgemaakte glazuren geven een bijzonder cachet door hun gedempte tonen.

21 Riouwstraat 1 Paul Wiegierick - *schilderijen*

De schilderijen die ik maak zijn een aanleiding, een schets, voor het maken van animaties en videowerk. Zo ontstaat een extra laag in de uitvoering van een idee, tussen intuïtief handwerk en de creatieve mogelijkheden van moderne technieken.

21 Riouwstraat 1 Truus Toom - *portretten*

Truus Toom (1937) heeft een achtergrond als beeldhouwer en schilder. De onderwerpen variëren van landschap (Portugal), stillevens en de laatste jaren vooral portretten in opdracht. Gehanteerde technieken daarbij voornamelijk pastel en olieverf.

11 EN 12 OKTOBER 2020
12.00 - 17.00 UUR

OPEN ATELIER

ARCHIPEL
WILLEMSPARK

<p>1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10
Liesbeth Gerretsen - <i>fijnschilder</i></p> <p>1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10
Sabine Miesen - <i>schilderijen</i></p> <p>1 St. Petrusbanden, Kerkhoflaan 10
Theodora Plas - <i>schilder en glaskunstenaar</i></p> <p>2 Bankastraat 143
Hugo Timmer - <i>schilder</i></p> <p>2 Bankastraat 143
Marjolein Burbank - <i>naaldkunst</i></p> <p>3 Delistraat 21
Wim Bettenhausen - <i>etsen</i></p> <p>4 Delistraat 43
Irma den Hertog - <i>schilderijen</i></p> <p>5 Delistraat 40
Mohana van den Kroonenberg - <i>beelden</i></p> <p>6 Riouwstraat 181
Danielle Lopez Cardozo - <i>beelden</i></p> <p>7 Sumatrastraat 185
Hinke Hamminga - <i>collages</i></p> <p>8 Sumatrastraat 194a
Claudia Lopez - <i>keramiek</i></p> <p>9 Koninginnegracht 62, Kickstart School
Frits Droog - <i>schilderijen en grafiek</i></p> <p>9 Koninginnegracht 62, Kickstart School
Jan de Gelder - <i>schilderijen</i></p> | <p>9 Koninginnegracht 62, Kickstart School
Nelleke Alberti - <i>schilderijen</i></p> <p>10 Balistraat 42
Patricia Maitland - <i>schilderijen</i></p> <p>11 Balistraat 41
Gerard Smits - <i>beelden</i></p> <p>12 Mallemolen 55/38
Luyt de Brauw - <i>keramiek</i></p> <p>12 Mallemolen 55/36
Diek de Brauw - <i>schilderijen</i></p> <p>13 Madoerastraat 23
Joke Schelhaas - <i>schilderijen</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Catherine Pineau - <i>keramiek</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Elena Champi - <i>objecten</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Ingrid ten Velde - <i>keramiek</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Jolanda van Atteveld - <i>glasobjecten</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Lonneke Nijboer - <i>keramiek</i></p> <p>14 Bankastraat 80
Margaret Middendorp - <i>keramiek</i></p> <p>15 Celebesstraat 4, Het Klokhuis
Het Klokhuis, wijkcentrum Archipel & Willemspark</p> | <p>16 Borneostraat 221
Rob Douw - <i>schilderijen</i></p> <p>17 Malakkastraat 24
Francois Piek - <i>beelden en foto's</i></p> <p>18 Bonistraat 17
Peter Manders - <i>schilderijen</i></p> <p>19 Malakkastraat 113
Joao Prates - <i>fotografie</i></p> <p>20 Malakkastraat 141
Jean Cloos - <i>tekeningen</i></p> <p>20 Malakkastraat 141
Edith Berger Claessen - <i>schilderijen</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Annemarie Drenth - <i>aquarellen</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Ger Groothedde - <i>werk op papier</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Hanna Vader - <i>aquarellen</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Mathilde Schweig - <i>schilderijen</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Paul Wiegerink - <i>schilderijen</i></p> <p>21 Riouwstraat 1
Truus Toom - <i>portretten</i></p> |
|---|---|---|

De Haagse kunstenaar Dick Stapel (1942) is als zoon van de beeldhouwer Frits Stapel (1910–1987) lid van een kunstenaarsfamilie. Ook zijn vrouw en beide kinderen zijn kunstenaar. Dick woont en werkt in de Archipel. Daarnaast heeft hij een tweede atelier in Acquoy, een pittoresk plaatsje aan de Linge.

Na zijn opleiding MO Teken en de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten gaf hij 2 dagen per week les aan een Opleiding Kleuterleiders. Daarnaast legde hij zich toe op zijn specialiteit en grote liefde het schilderen van stillevens en portretten. Dick is sinds 1968 weekend lid van Pulchri Studio, op uitnodiging van de door hem bewonderde portretschilder en bestuurslid Sierk Schröder. In 1973 won hij de prestigieuze Franse prijs *Prix de Portrait Paul-Louis Weiller* en de *Jacob Hartogprijs*, waarmee zijn carrière in een stroomversnelling kwam.

Dick vertelt: "Het leven van een kunstenaar is nooit gemakkelijk, maar na de rigoureuze bezuinigingen van 2008 is het voor de meeste kunstenaars in Nederland bijna niet mogelijk om zonder bijbaan rond te komen van hun werk. Mijn vader was ook lid van Pulchri en van de Haagse Kunstkring. Maar zowel mijn vader als mijn moeder, die gobelins maakte, hebben les gegeven."

Kunst is mij met de paplepel ingegoten. "Ik kon als kind al goed tekenen, mijn broer en zusje trouwens ook, maar ik ben de enige die er echt mee is doorgegaan. Ik schilderde en tekende graag en wilde persé naar de academie. Ik kreeg les van onder anderen Co Westerik, een inspirerend leraar. En Pat Andrea werd daar een van mijn beste vrienden. Met mijn vader heb ik een tijdje gewerkt op de zolderetage van Jan Roëde (kunstschilder) in de Riouwstraat. Via Jan Roëde heb ik een van mijn eerste opdrachten gekregen. Een van de verzamelaars van zijn werk vroeg mij

Dick Stapel

zijn beide zontjes te schilderen en uit het een kwam het ander voort."

"In 1979 werd mij door de bekende kunsthistoricus en van Goghkenner Jan Hulsker, als secretaris van het 'Nationaal Comité Koningin Juliana 75 jaar,' gevraagd portretten te schilderen van de prinsessen Irene en Margriet, als verjaarsgeschenk van het Nederlandse volk. Prinses Christina en prinses Beatrix werden geschilderd door Jan Goeting, eveneens lid van Pulchri Studio. In datzelfde jaar zegde ik mijn baan als tekenleraar op om mij volledig aan het schilderen van portretten en stillevens te wijden. De opdrachten voor het portretteren van bekende én onbekende Nederlanders bleven regelmatig binnenkomen."

'Het aantrekkelijke van mensen schilderen is voor mij de mensen te tonen zoals ze zijn'

De eigentijdse portretten van Dick Stapel vallen vooral op door hun directheid, allure en een treffende gelijkis. Het gemak waarmee hij schildert wijst op een bijzondere combinatie van vakmanschap en virtuositeit. Hij schildert niet alleen de buitenkant 'het aantrekkelijke van mensen schilderen is voor mij de mensen te tonen zoals ze zijn'.

Ook in zijn stillevens toont Dick zich een meester van de nuance. Diffuus licht en pastelinten zijn sfeerbepalend. Dick Stapel dwingt bijna onmerkbaar aandacht af en schijnbaar moeiteloos fixeert hij de blik van de kijker op de serene stilte van zijn werk.

Dick besluit lachend: 'Ik blijf altijd schilderen. Ik zou het voor geen goud willen missen. Ik ga ermee door tot ik omval'.

www.dickstapel.nl

ES

advertentie

100 Years
Reliable in Real Estate

In 1920, Oscar H. Loeschke founded a real estate company that was to become Alexandria Warranty Contractors & Master Painters. A hundred years of real estate experience is proof of consistent, successful entrepreneurship, achieved by providing craftsmanship and by daring to innovate.

As a result, Alexandria has become a leading organization in multiple aspects of the real estate business. Our team of skilled experts is at your service every day. Now and in the future and with the expertise of one hundred years of experience.

Sweelinckplein 1 | 2517 GK The Hague | 070 - 338 74 38 | info@alexandriabv.nl | alexandriabv.nl

De Haagse Boekery

Literatuur ~ Kinderboeken

Antroposofie ~ Filosofie

en heel veel kunstkaarten

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekery.nl
www.haagseboekery.nl

Cirkel van Afscheid
Afscheid nemen is niet loslaten, het is een andere manier van vasthouden.

Cirkel van Afscheid Ultivaarddiensten
Betrokken, met aandacht, eerlijk

Merlijn Berkhout-Schippers
06-17492776 | Den Haag e.o.

Henriette aan de Wiel
06-34018107 | Rotterdam e.o.

www.cirkelvanafscheid.nl

J.J. STROINK

SINDS 1979
TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprotheses ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

exoten•hof

Een wereld aan diversiteit in verse groente en fruit

Bezoek eens onze website.

Ons hele assortiment thuis op een presenteerblaadje.
Bestelgemak voor iedereen.

Bankastraat 78g | T 070 350 52 50 | info@exotenhof.nl
2585 EP Den Haag | F 070 331 90 71 | www.exotenhof.nl

Matzinger Eversdijk

Notarissen

Alexander Gogelweg 32
2517 JJ Den Haag
T (070) 35 88 000
F (070) 35 88 707

E notaris@matzingereversdijk.nl
I www.matzingereversdijk.nl

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatische fysiotherapie
Medische Fitness
Consulten
Advies/begeleiding

www.archipelfysiotherapie.nl

TUINAANLEG EN ONDERHOUD
HOVENIERSBEDRIJF
"DE CONIFEEER"

Ook voor uw sierbestrating, kleine sloopwerkzaamheden, balkon, snoeien en roeien van bomen.

R.G. v. Straaten
Borneostraat 54
2585 TW Den Haag
Mobiel: 06-53780411
Mail: info@deconifeer.nl

ANNETTE POLDERMAN
LIJSTEN / ENCADREMENTEN

BANKA STRAAT 85
2585 EH DEN HAAG
TELEFOON: 070 - 355 62 25

Archipel

ZONWERINGEN & ROLLUIKEN
Paramaribostraat 143, 2585 KB Den Haag

Tel. 070-346 17 70

archipelzonwering@gmail.com

Gespecialiseerd in zonweringen en rolluiken sinds 1949

MEIJER

FINANCE

Marius Meijer AARB

Javastraat 14
2585 AN 's-Gravenhage
Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

van Laar
verhandel

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag
070 350 34 86

www.verhandelvanlaar.nl

APOTHEEK NAUTA

•Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
•Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van
8.30-17.30 uur. Op zaterdag van
11.00-15.00 uur alleen Bankastraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het
werk (op het voor u gewenste tijdstip
en kosteloos)

CHR. TH. JEEHE

STEENHOUWERIJ
NATUURSTEENHANDEL

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Dorpels en Nuten - Trapbekleding
Vloeren - Vensterplaten
Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 | Tel. (070) 350 44 80
2585 CS Den Haag | info@jeehe.nl

VAN DE VELDE NOTARIAAT
'S - GRAVENHAGE

Burgemeester Kolfshotenweg 63 | 2585 DZ 's-Gravenhage
telefoon 070 346 95 02 | www.vandeveldenotariaat.nl

Wijkberaad 08.09.2020 Ruimtelijke ordening

Geplukt uit het verslag

Hoofdkantoor politie

Het hoofdkantoor van politie verhuist in 2024 naar de Binckhorst. Het huidige pand aan de Burgemeester Patijnlaan wordt daarom verkocht. De gemeente faciliteert het verkoopproces en heeft daartoe een Plan Uitwerkings Kader (PUK) opgesteld. Het PUK heeft nog geen officiële status maar scheidt wel een kader voor betrokken marktpartijen en omwonenden:

- het terrein wordt in principe uitsluitend bestemd voor internationale organisaties en niet voor sociale woningbouw;
- het oudere en hogere deel van het complex, met een monumentstatus, blijft bestaan voor hergebruik;
- er is de ambitie om een doorsteek te maken van de burgemeester Patijnlaan via het Alexanderplein, naar de Javastraat;
- gestreefd wordt naar het inrichten van het achterliggende parkeerterrein als groen- en verblijfsplaats.

Helaas vindt de afdeling Stedenbouw dat de rooilijn naar voren moet en de gevels twee bouwlagen hoger, van 16 naar 22 meter (vgl. Burgemeester de Monchyplein). De bewoners, verenigd in een breed samengestelde commissie, hebben hier tegen geprotesteerd. Hun voorkeur gaat uit naar één extra bouwlaag die tevens terugspringt. Zodra een marktpartij aan de slag gaat, krijgt deze onze visie te zien. De gemeente houdt ons op de hoogte.

Flamez

De aan Flamez (Javastraat 132) verstrekte horecaverunning is ingetrokken op grond van de Wet Bibob. Maar nog steeds wordt gewacht op een uitspraak van de gemeentelijke Adviescommissie, die in november 2019 bijeen kwam, over de verstrekte (nacht)vergunning. De Adviescommissie reageert niet op enige vorm van rappel.

Bankplein 2

De vergunningaanvraag voor een ontsierende dakopbouw is afgewezen. Een en ander was in strijd met het bestemmingsplan en het rijks- beschermd stadsgezicht.

Rozenkiosk

Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor een rozenkiosk (automaat) op het Nassauplein. De Bewonersorganisatie zal bezwaar aantekenen bij toekenning door de gemeente. Er is immers geen nabij gelegen parkeerplek waardoor de kans op parkeeroverlast (dubbel parkeren, etc.) aanwezig is. Ook verstoort de automaat het beeld van het recent voor veel geld opgeknapte plein gelegen in Rijks Beschermd Stadsgezicht.

ORAC's

Wijkbewoners mogen een ORAC laten omkatten tot een plastic container indien zij daar zelf de handen voor op elkaar krijgen. Extra plastic containers kunnen de druk op het Nassauplein verminderen.

Energietransitie

De wijken Archipel/Willemspark, Duttendel/Wittebrug, Van Stolkpark en Buurtschap Centrum 2005 hebben samen met de gemeente een projectplan Energietransitie opgesteld. Het projectplan is in juli goedgekeurd door de gemeente. Doel is het realiseren van volledig aardgasvrije wijken uiterlijk per 2050. Deze periode van 30 jaar zou de betrokken inwoners voldoende tijd moeten geven om de kosten te kunnen dragen van de benodigde verduurzaming. Nadere informatie volgt dit najaar.

Wouter Buwalda

Het volledige verslag vindt u op de website
www.archipelwillemspark.nl

VREEMDE VOGELS IN DE ARCHIPEL

Wie van de drie zag Couperus

Elke rechtgeaarde Couperusliefhebber kent de aanvechting om op de Kerkhoflaan te komen kijken. Er staat daar een schitterend rijtje huizen, steeds twee aan twee, waar sinds het begin van de vorige eeuw weinig van buiten aan veranderd lijkt. In een van deze huizen laat Louis Couperus Constance van der Welcke wonen, in *De boeken der kleine zielen* (1901). Maar om welk huis gaat het? Biograaf Frédéric Bastet, die hier graag mijmerend rondliep, kwam er niet uit. In *NRC Handelsblad* van 15 juli 1988 lijkt Frans van Leeuwen te wijzen naar nummer 8/9. Wie het weet mag het zeggen.

In de roman wordt het huis gehoord op instigatie van de 13-jarige Addy, zoon van Henri van der Welcke en zijn vrouw Constance, die het maar niet met elkaar eens kunnen worden. Hij zegt het zo tegen zijn moeder: 'Er is beneden de suite, ... boven heeft u de groote kamer, papa de kleinere, met een kabinetje als rookkamer, en ik wil dan wel die torenkamer hebben, met zoo een raam ... Een ruime kelder ... in het huis bij de Boschjes ... en een aardig tuintje, herinnert u zich ... Ik vind het ook prettig dicht bij de Boschjes te zijn.'

Verderop beschrijft Couperus met genegenheid de vestibule, de keuken en de dinertjes in de eetkamer, met altijd Constance in de glansrol. Het kan geen lezer ontgaan dat Couperus grote sympathie heeft voor Constance, het buitenbeentje dat uit haar benepen Haagse coterietje verstoten wordt, omdat zij in Rome de voorkeur heeft gegeven aan Henri boven haar stokoude echtgenoot. De schrijver voelde zichzelf ook zo'n buitenbeentje en verruilde niet toevallig Den Haag voor Nice, waar hij met *De boeken der kleine zielen* een nauwelijks verholten afrekening met zijn eigen milieu schreef.

Gewandeld langs Kerkhoflaan 1

In 2007 kwam ik zomaar aan de praat met een dame die bij de bushalte van lijn 22 aan de Hoge Bankastraat zat te wachten. Zij vertelde mij dat ze langs de Kerkhoflaan nummer 1 had gewandeld, het huis waar zij met haar gezin vele jaren met zoveel plezier had gewoond. 'Het zal wel de laatste keer zijn geweest,' merkte ze melancholiek op. Toen ik de naam Couperus liet vallen, zei ze dat de grote schrijver haar voormalige woning met regelmaat had

bezoekt, op visite bij de eerste bewoonster, 'ene mevrouw Camp, de naam staat nog met mozaïeksteentjes op de stoep bij de voordeur'. Nooit kwam bus 22 ongelegener, ze was in een oogwenk vertrokken. In het Gemeentearchief stuitte ik daarna op Hendrina Francina Camp-Post (1833-1898), derde echtgenote van majoor Willem Frederik del Campo. Ik heb geen enkele link met Couperus kunnen vinden.

Kerkhoflaan 4

Jaren later vertelde ik over deze ontmoeting op een feestje, nota bene op het Louis Couperusplein. Daar riep Suzanne Piek-Maas Geesteranus: 'Maar het was nummer 4!' Suzanne had zelf aan de Kerkhoflaan 4 gewoond, eerst samen met haar ouders die geparenteerd waren aan de familie Kolff, later met haar eigen gezin. De familie Kolff stamt uit een voor-naam Haags geslacht met banden met Indië (koffiehandel) en had het huis vanaf de bouw in bezit gehad. In zulke kringen was het niet ongewoon veelvuldig onderling te huwen. Zo trouwde Benjamin Vlieland Hein, zoon van de oudste zus van Couperus, met Catharina Jacoba Kolff. Het is dus niet onaannemelijk dat Couperus langs deze weg het huis kende en zelfs heeft bezocht.

Toch Kerkhoflaan 4?

Destijds woonde aan de Kerkhoflaan 4 Gualtherus Johannes Kolff (1846-1918). Hij had in 1866 tijdens een badkuur in Baden-Baden een oogontsteking opgelopen die na tien jaar tot volledige blindheid had geleid. In Parijs leerde hij het brailleschrift en besloot daarop zijn eigen boekencollectie uit te breiden tot een blindenbibliotheek. Hij kocht veel brailleboeken in het buitenland en zette zich in om ook veel Nederlandstalige boeken in braille uit te brengen. Op 1 januari 1891 ging Stichting De Nederlandsche Braille Bibliotheek van start en de eerste uitleningen werden verzonden vanuit Kolff's woonhuis aan Kerkhoflaan 4. Eind 1893 was de bibliotheek 1400 banden rijk: een verviervoudiging in twee jaar tijd.

Welk van deze drie huizen aan de Kerkhoflaan zag Couperus ooit echt van binnen? Of had ook hij geen zicht nodig om zo'n prachtig huis voor zijn geestesoog te halen?

José Buschman

De Jaarlijkse Wiellerronde

Het zal misschien een verrassing zijn voor net gearriveerde Archipelbewoners (zeg vanaf 1975) dat er in de wijk gedurende een periode van eind '60 tot '75 een jaarlijkse wiellerronde werd verreden. Daar werd door jonge en oude wijkbewoners reikhalzend naar uitgekeken.

Het parcours was simpel en kort. De start was in de Bankastraat ter hoogte van de Madoerastraat en liep via de Soendastraat, Borneostraat en Billitonstraat terug naar het startpunt. Voorzover wij ons kunnen herinneren verschenen er naast amateurs ook wel wielcorifeeën aan de start.

Het 'onvermijdelijke bloedvergieten'

Er was natuurlijk ook het onvermijdelijke bloedvergieten als de coureurs eigen kunnen te hoog inschatten bij het nemen van de korte bochten. Gelukkig was er dan nog als troost een echte Kiss-Miss. Waaronder Patricia Paay, toen een opkomend zangtalent, nu bekend van andere talenten, maar ik dwaal af ... Af en toe verschenen er BN'ers (dat heette toen nog niet zo), zoals Rien van Nunen, vernaard van de destijds populaire tv-serie *Stiefbeen en Zoon*. Er is ook wel eens een burgemeester gesignaleerd. In de pauselijke organisatie van de plaatselijke middenstand een korte gecostumeerde wiellerronde. Er was lokale pers bij aanwezig wat de feestvreugde en de opwindende verhoogde.

Kortom, een gezellig wijkfeest met natuurlijk voldoende eten en drinken. Misschien voor herhaling vatbaar.

Erik Bauer, Billitonstraat

De Archipelbuurt en het Willemspark zijn rijk aan detail

Onze gewaardeerde buurten Archipel- en Willemsparkbuurt hebben een rijke negentiende eeuwse architectuur. Wie de buurt goed kent zal ook steeds meer oog krijgen voor de details. De ogenschijnlijke eenheid in architectuur laat veel ruimte voor bijzondere verschillen in detaillering.

Daarbij gaat het om gevelversieringen, daklijsten, basementen en details zoals paardenhoofden boven de deuren van voormalige stallen, bijzondere muurankers die balklagen met de gevel verbinden en verankeren. Aan de Koninginnegracht zijn bijzondere classicistische natuurstenen gevelbekledingen te vinden. Ze doen denken aan de stedelijke omgevingen die de schilder Carel Willink graag voor zijn schilderijen gebruikte, veelal met dreigende donkere wolkenluchten erboven. Bij onze buurt denken wij eerder aan frisse blauwe wolkenluchten die de gevel-details als zij door de zon worden beschenen helder laten uitkomen. Hier worden de wolkenluchten en het licht bepaald door de nabijheid van de zee.

De gemetselde bakstenen gevels met houten kozijnen van Amerikaans grenen hebben de tand des tijds over het algemeen goed doorstaan. Door goed onderhoud staan veel huizen er nu in veel gevallen beter bij dan in het begin van de vorige eeuw zoals blijkt uit oude foto's van de buurt.

Geschilderd pleisterwerk
De 'eenheid in de veelheid' die de architectuur van onze buurten kenmerkt komt onder andere tot uiting in individueel verschillende raamomlijstingen, daklijsten en gevelversieringen. Het basement van de huizen is vaak benadrukt met geschilderd pleisterwerk dat de indruk wil wekken van natuursteen-bekleding, ook wel 'rustica' genoemd. Aan de Koninginnegracht zijn fraaie voorbeelden van natuurstenen gevelbekleding te vinden.

Onze buurten waren rijk aan maneges en paardenstallen. Boven menig poort prijkt nog een paardenhoofd als herinnering. De twee kazernes in onze buurten zorgden mede voor de aanwezigheid van veel paarden. De naam Paardenveld herinnert daar nog aan. Hier oefenden de militairen met paarden en kanonnen.

Lopend door onze buurten krijgt men steeds meer oog voor deze details die als verrijking voor het oog dienen en getuigen van de geschiedenis ervan. In onder andere de Bankastraat zijn hier en daar nog sporen in de vorm van teksten te vinden boven de winkelpuien van zaken die daar ooit in waren gevestigd.

'Oog hebben voor de architectuur en haar details kan ons leven verrijken'

Een ander opvallend element vormen voordeuren die soms door kleur zijn geaccentueerd. In de vorige wijkkrant was te lezen dat de schrijfster Ethel Portnoy de voordeur van het pand aan de Koninginnegracht 88 dat zij met de schrijver Rudy Kousbroek betrok, blauw verfd. Inmiddels zijn meer gekleurde voordeuren in onze buurten te vinden.

Wie door een van de brandgangen loopt kan constateren hoe gevelversieringen net even om de hoek zijn doorgezet. De gevelversieringen zijn bedoeld om het

aanzicht en het aanzien van het pand te verbeteren. Zij geven uitdrukking aan de individuele voorkeuren van degenen die ze indertijd lieten bouwen en bewoonden. Het kleurgebruik past over het algemeen goed binnen de sfeer van de negentiende eeuwse architectuur. De gevelversieringen dragen daarmee bij aan de verfraaiing van het straatbeeld.

Oog hebben voor de architectuur en haar details kan ons leven verrijken.

Bart Brouwer

Graag leid ik u rond langs de in deze serie artikelen beschreven gebouwen in de Archipel&Willemspark. bartelbrouwer@gmail.com

NassauHuis
070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

Samen houden we onze buurt leefbaar

Ook op afstand...

archipelwillemspark.nl

Open dagelijks — 12.00 u tot 15.00 u Heilige Missen zijn hervat

SINT JACOBUSPAROCHIE
DEN HAAG

De kerk van de H. Jacobus de Meerdere aan de Parkstraat vormt samen met het Willibrordushuis in de Oude Molstraat en de Broeders van St. Jan een spiritueel centrum in het hart van Den Haag. De kerk staat aan de rand van onze wijk en Archipel&Willemspark behoort tot deze parochie. Elke zondag zijn er drie Eucharistievieringen om 09.00, 10.15 uur (Latijnse Hoogmis) en om 12.00 uur (gezinsviering). Voor overige vieringen en activiteiten kunt u informatie vinden op www.rkdenhaag.nl

Bezoekgroep de St. Jacobsstaf

In de Archipel&Willemspark is de bezoekgroep van de Jacobusparochie de St. Jacobsstaf actief. Zij bezoeken mensen die aan huis gebonden zijn, begeleiden bij dokters- of ziekenhuisbezoek en organiseren uitstapjes. Ook voor een wandeling met of zonder rolstoel kunt u ons bellen. Tevens voor begeleiding en vervoer bij kerkbezoek. Belt u ons gerust.

Lore Olgers T. 324 41 18 of 06 297 371 51. Iedereen kan een beroep op ons doen. Juist in deze Corona tijd zijn wij er voor u.

Kerkopenstelling en uitstapjes

Ook in het laatste kwartaal van 2020 kunnen wij in verband met Corona helaas nog geen bijeenkomsten/uitstapjes voor ouderen organiseren.

Kerkopenstelling dagelijks van 12.00–15.00 uur. Dagelijks een H. Mis om 12.45 uur. Zondags H. Mis om 10.15 uur en 17.00 uur met in acht neming van de coronamaatregelen.

Vesper in Mysterium zaterdag 31 oktober, 14.30 uur

Stap even uit de dagelijkse hectiek en laat je meevoeren door rituelen, momenten van stilte en rustgevende gregoriaanse melodieën. In navolging van het grote succes van de Missa in Mysterium, de gregoriaanse meezing naar idee van Herman Finkers, komt Wishful Singing nu met de Vespers in Mysterium, gewijd aan Maria.

Een samenzijn in de kerk waarbij muziek van hoge kwaliteit wordt uitgevoerd als onderdeel van een eeuwenoud ritueel dat mensen verbindt. Net als bij de Missa in Mysterium zal de vesperdienst bestaan uit gregoriaanse gezangen. Vanwege de coronamaatregelen vervallen bij deze editie helaas de meezingmomenten door het publiek. Kaarten zijn uitsluitend verkrijgbaar via onderstaande website.

www.wishfulsinging.nl/concert/vesper-in-mysterium-den-haag

Pastorie H. Jacobus de Meerdere Willemstraat 60 | 2514 HN Den Haag
Vicariss | Dr A.J.M. van der Helm | T 360 55 92 | jacobus@rkdenhaag.nl
Informatie over activiteiten: Lore Olgers | T 324 41 18 | www.rkdenhaag.nl

In gesprek met
Ton Ladage

Corona op het tweede gezicht

Corona heeft ons land in de greep. Een ieder gaat daar anders mee om. Waar de een met name bedreigingen ziet, ziet de ander misschien kansen of lichtpuntjes. Hoe dan ook, de corona-crisis, vraagt iets anders van ons dan we gewend zijn. En welke kant spreken we dan van onszelf aan? Hier volgt het verslag van een gesprek met dhr. Ton Ladage.

Ton Ladage vertelt over een periode uit zijn jeugd, waarin hij als kind van gescheiden ouders, in Indië woonde. Je handhaven als "buitenkomer" was een hele opgave. Tijdens de Japanse bezetting van Indië was een buitenkomer iemand, die niet in een kamp was opgesloten, zoals de meeste (blanke) Nederlanders. Het was een onzekere tijd en een onveilige omgeving. Ton, inmiddels rond de 80 jaar, vertelt over zijn leven toen en nu. Verleden en heden komen heel dichtbij: beelden uit voormalig Nederlands-Indië en de situatie in Nederland nu. Toen, in een chaotische tijd met veel bedreigingen, en nu, zoals hij zelf zegt in een beschaafd land, met vele (sociale) voorzieningen.

Als kind, een jaar of vijf oud, was Ton steeds op z'n hoede voor de Japanse bezetter. Buiten het kamp kon hij schuilen en werd voorzien in de eerste levensbehoeften. Je zou denken dat het een moeilijke periode in zijn leven was. En dat was het natuurlijk ook wel. Zelf zegt hij hierover dat hij het vooral als een groot avontuur heeft ervaren. In die tijd ontwikkelde hij een grote waakzaamheid en alertheid. Zijn leven stond in het teken van overleven...

Veel meegemaakt. Uit Nederlands-Indië onderweg naar Nederland zag hij in Egypte gevangenen genomen Duitse soldaten van het verslagen "Rommel-leger", die achter prikkeldraad muziek maakten en waarvan hij zeer onder de indruk was. Twee jaar geleden heeft hij op uitnodiging van Japan deelgenomen aan een herdenkingsbij-

eenkomst en heeft daar zelfs nog een lezing gegeven. Het thema van de lezing was: Angst is onze grootste vijand. Japan was agressor, maar met het vallen van de atoombommen, was het ook slachtoffer. "We zijn allemaal verliezers, maar toch ook verbonden met elkaar...", zegt hij hierover.

'Door alert en waakzaam te zijn, meent hij angst buiten de deur gehouden te hebben'

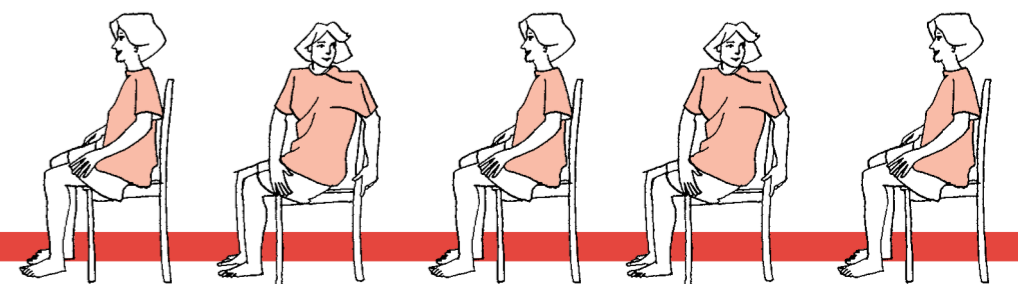
En hoe gaat het nu, met Corona als bedreiging? Als eerste komt naar voren dat de ervaringen uit zijn kindertijd, en hoe hij zich daarin staande hield, een grote rol spelen. Als kind was Ton niet bang. Door alert en waakzaam te zijn, meent hij angst buiten de deur gehouden te hebben. Daarnaast stelt hij vast dat hij redelijk gezond is en ziet hij het belang van familie (hij heeft twee dochters en drie kleinzonen). Dan is er nog het licht van de geschiedenis, waarin toch al veel ingrijpende en spannende dingen hebben plaatsgehad. Maar, wat toch ook wel een rol speelt, is dat Ton Ladage het een interessante tijd vindt.

Uit het gesprek met Ton blijkt o.m. dat hij heeft geleerd om de angst niet de boventoon te laten voeren. Dit heeft hem altijd geholpen, ook nu. Daarnaast zijn er lichtpuntjes, zoals het kunnen relativeren van de huidige situatie en familie. Wel een tip van hem voor de jongeren: Leven, maar ook laten leven!

Matthias Wenzel

Gymnastiek Bewegen op de stoel

In het Schakelpunt, Burg. Patijnlaan 1900, vindt er op de dinsdag tussen 11.15 en 12.00 uur "Bewegen op de stoel" plaats. Onder leiding van mev. M. Jansen, worden er oefeningen aangeboden, die op de stoel uitgevoerd worden. De oefeningen worden ondersteund door muziek. De kosten bedragen €6,- per maand en met een Ooievaarspas betaalt men €3,- per maand. Kom gerust een keer kijken en meedoen. U hoeft zich niet van tevoren aan te melden.

't KLOKHUIS

Ode aan de herfst

Oh herfst, wat ben ik blij,
Dat het September is en niet pas Mei,
Want wanneer is de natuur verstild,
Een mooier kleurpalet dan van een schilder.
Er hangt aan elk zwaartillend bladertopje
Een helder zon gekoesterd water dropje.
Je maakt van elke boom een schilderij
En daarom ben ik met jou zo blij.

Oh herfst, wat ben ik blij,
dat het Oktober is en niet pas Mei.
Het bos is kruidig en met waas omgeven.
Jouw briesje brengt een spinnenweb tot leven.
De ganzen, die nu naar het zuiden trekken
Kunnen in mij geen jaloezie verwekken.
Ik hoor ze gakken in een lange rij
En daarom maak jij mij zo blij.

Oh herfst, wat is het fijn
om van die onbetrouw'b're zomer af te zijn.
Jij geeft precies, wat wij van jou verwachten
En dat is vaak veel mooier dan wij dachten.
In stille nachten hoor ik in de verte
De roep der uil en 't burlen van de herten.
Je bent het minst bezongen jaargetijde,
Maar dat maakt mij niks minder blij.

Oh herfst, doe mij een lol.
Hang alle bomen met gekleurde vruchten vol.
Vergoed verloren zomerzonnedagen.
We kunnen nu echt nog geen kou verdragen.
Laat al die kleurenpracht toch niet verbleken.
We zijn er lang nog niet op uitgekeken.
Je bent voor mij het mooiste jaargetijde
En daarom kies ik jou boven Mei.

Netty Kersbergen-Luijsterburg (90+)

Expositie in 't Klokhuis
— t/m 1 november 2020

Foto's & schilderijen Annemiek Treep

Er hangen 13 schilderijen en foto's met als thema 'Verf en foto's spelen een mooie rol'. De schilderijen zijn met acrylverf op canvas middels een verfroller intuïtief en spontaan, zonder vooropgesteld doel, tot stand gekomen. Het resultaat is kleurrijk, ritmisch, abstract en voor eigen interpretatie vatbaar.

Annemiek voelt zich niet gebonden en heeft in het verleden al exposities gehad en doet al jaren mee met de openateliers route in Duinoord. De foto's zijn met een gewone smartphone camera gemaakt en op canvas afgedrukt. Het laat de schoonheid zien van bomen en met name hun schors.

& mailadres annemiek@hotmail.com

Afscheid Ouderenconsulent

Beste wijkbewoners,

In oktober van dit jaar stop ik met werken. Na vele werkzame jaren heb ik een leeftijd bereikt waarop ik mijn loopbaan kan afronden. Ik kijk met veel plezier terug op de jaren die ik bij Zebra Welzijn gewerkt heb. Ik heb veel wijkbewoners leren kennen en mogen helpen met vragen op het gebied van zorg en welzijn en over passende voorzieningen.

De samenwerking met de vele vrijwilligers heb ik als bijzonder ervaren en ik heb veel inzet en enthousiasme bij hen ontmoet.

Daardoor konden we samen diverse activiteiten realiseren, zoals de telefooncirkel, gymgroepen, maaltijdprojecten, informatieve huisbezoeken, culturele middagen en voorlichtingsbijeenkomsten. De laatste paar jaar ben ik ook nauw betrokken geweest bij Rijkere Leven. Mijn werk is de afgelopen jaren steeds in ontwikkeling geweest en dat zal waarschijnlijk ook in de toekomst het geval zijn. Er komt een opvolger, maar die is op dit moment nog niet bekend. Natuurlijk hoort u ervan als mijn opvolger aangesteld is.

Ik heb goede herinneringen aan mijn werk bij Zebra en die neem ik mee in mijn nieuwe levensfase. Speciaal de mensen, die ik in mijn werk ontmoet heb, maar waar ik niet persoonlijk afscheid van heb kunnen nemen, wil ik hartelijk danken voor de samenwerking en het vertrouwen. Ik wens u veel goeds!

Hartelijke groet,
Matthias Wenzel

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis

Celebesstraat 4 — 2585 TJ Den Haag
T. 070 350 35 11
E. stichtinghetklokhuis@live.nl
F. www.facebook.com/klokhuis.denhaag
www.stichtinghetklokhuis.nl

Openingstijden 't Klokhuis

ma t/m donderdag 09.00 – 16.00 uur
vrijdag 9.00 – 13.00 uur.
U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskarten van activiteiten bij onze infobalie terecht, dagelijks van 9.00 uur tot 13.00 uur.

Beheer: mevrouw Randjeni Dubar
Assistent beheer: Demos Negassi

Bestuur Stichting Het Klokhuis
De heer Ruud Klein | voorzitter
ruudklein@stichtinghetklokhuis.nl

Mevrouw Liesbeth de Bles | bestuurslid
liesbethdebles@hotmail.com

De heer Willem Oostdam | penningmeester
ienwoostdam@ziggo.nl

De heer P. Damen | bestuurslid
pdamen43@gmail.com

Ouderenconsulent Matthias Wenzel,
spreekuur maandag tussen 11 – 12 uur
op afspraak via 't Klokhuis, T. 350 35 11

Wijkbus 'STAP IN'
aankomen tussen 9 – 10 uur, T 352 04 16

Telefooncirkel A/W/Z
Info coördinator: Lien Duran, T 211 04 59
mw M. Simonis-Harten, T 350 34 94

LabWest Prikpost Bloedafname en Trombosedienst
De Trombosedienst neemt, in samenwerking met het Bronovo Ziekenhuis, iedere dinsdag en donderdag bloed af in het Klokhuis. U kunt terecht tussen 10.00 en 11.00 uur.

PROGRAMMA HET KLOKHUIS

DAGELIJKS OPEN

koffie & thee
in de ontmoetingsruimte
09.00 tot 16.00 uur (vrijdag tot 13.00 uur)
Gebruik van de computers en tijdschriften

MAANDAG

Gym voor ouderen 55+
09.30 uur Er zijn 3 lessen, MBVO.
Spreekuur Ouderenwerk Zebra
11.00 tot 12.00 uur
— op afspraak
Pannenkoeken, vers gebakken
12.00 tot 13.00 uur
Reserveren niet nodig
Tafeltennis
13.30 tot 15.00 uur

DINSDAG

Bewonersorganisatie Archipel&Willemspark
09.00 uur
LabWest prikpost
10.00 tot 11.00 uur
Yoga voor ouderen op de stoel
12.30 uur — op afspraak
Juridisch spreekuur
19.00 uur
Laatste dinsdag van de maand
— op afspraak
Bouwkundig spreekuur
19.00 uur
3e dinsdag v.d. maand — op afspraak

WOENSDAG

Yoga
09.00 uur Engelstalig
Oogvereniging
1e woensdag van de maand
13.00 tot 16.00 uur
Aanmelden bij de zaal
Sodurado
16.15 uur 5-15 jaar
Alexander Techniek
— op afspraak

DONDERDAG

LabWest prikpost
10.00 tot 11.00 uur
Alexander Techniek
— op afspraak

VRIJDAG

Bewonersorganisatie Archipel&Willemspark
09.00 uur
Klei en boetseer club
10.00 uur
— op afspraak
Koersbal 50+
10.00 uur
Aanmelden aan de zaal
Bibliotheek
op de 1e verdieping
12.30 tot 13.30 uur

NIEUW

ZATERDAG

Sodurado
13.30 uur 5-10 jaar

ZONDAG

Geünieerde Loge Theosofie
11.00 uur

www.stichtinghetklokhuis.nl/activiteiten
telefoon 070 350 35 11